

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Metaphysicam, id est, Scientiam de Ente incorporeo, seu
transnaturali

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

V. De situ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95247](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95247)

contrarium: quæ quatenus ei conueniant, in simili dictum est ad finem capitis superioris, cum esset sermo de vbi, siue spatio loci. Ad extremum est probabile, quando prædicamentale haud distingui à duratione: sed nec est improbable quando esse duntaxat tempus intrinsecum; huius verò vnionem cum re temporata, vt sic dicam, esse durationem, quo pacto, vt verisimile constitutum à nobis est supra, locum cuiuslibet rei esse eius vbi, vnionem vero rei locatæ cum spatio loci, vnionem, inquam, aut inhaesionis aut identitatis esse vbicationem.

CAPVT V.

De situ.

42 **S**ITVS triplicem habet significationem. Primò namque sumitur pro qualitate illa, quæ postulat, vt homo v.g. partes taliter dispositas, atque in loco constitutas habeat, siue eiusmodi qualitas sit vna simplex, siue, quod probabilius est, complexio quædam primarum qualitatum: atque in hoc sensu situs, non ad hoc prædicamentum, sed potius ad qualitatis genus attinet. Secundò accipi solet situs pro vbi, quod res in tali loco constituitur, talemque distantiam habet in ordine ad polos mundi: quæ ratione res mutato loco dicitur mutare situm, quia tametsi partes suas eodem modo, ac antea dispositas habeat, comparatione tamen facta ad polos mundi eandem, quam antea distantiam non retinet, sed vel maiorem, vel minorem acquirit: atque in hoc sensu situs ad prædicamentum vbi spectat.

43 Tertiò vsurpari consuevit situs pro vbi, non qualicumque, sed eius genij, vt per illud partes rei aliæ extra alias in loco constituuntur certo quodam modo, ac definito ordine, vt hominem sedere, cubare, stare, &c. Cum enim homo sedet, gratia sessionis partes eius superiores, & partes inferiores diuersis in locis existunt, & hæc obliquatum vbi habent, atque inferiorem sortiuntur locum; contra vero illæ rectum vbi, ac locum superiorem. Quapropter, vt adnotant Conimbricenses 1. p. Log. in caput 9. prædicam. q. 2. art. 1. Situs prædicamentalis, & vbi prædicamentale non distinguuntur realiter, sed tantum ratione nostra, & velut inferius, ac superius, vt homo, & animal: situs enim est tale vbi.

44 Hinc intelligi potest, quidnam sit forma artificialis, siue figura, quæ autem v.g. prius rude, & informe postea eruditur, & calix efficitur: nihil etenim est, quàm situs partium calicis, non vbitatiue, sed qualitatiue sumptus, necnon carentia aliarum partium, quæ priorum canitates, sinusque obstruant, rectitudinem aut curuitatem tollant, ingeniumque, & artificium confundant. Quod forma, ac figura calicis sit eius situs, qualitatiue sumptus, siue qualitas illa, ac durities aut propria, quæ postulat, vt partes suæ eandem inuicem distantiam, ac indistantiam, eandem dispositionem localem, ab artifice semel acceptam postea retineant, nec instar aquæ dilabuntur, ac fluant, hoc, inquam, probatur: tum, quia est expressa Aristotelis sententia capite octauo de qualitate text. 4. *Quarritum qualitatis genus est figura, & ea quæ circa vnumquodque est forma, & insuper latitudo, & curuitas, & quidquid est. Hisce simile; horum enim vnoquoque quale quippiam dicitur*: Tum etiam, quia, si (quod multi recentiores tuentur) forma artificialis calicis v.g. non in qualitate, sed in vbi partium confisteret, certè quotiescunq; moueretur calix, & de loco mutaretur in locum, simul etiam cum suo vbi for-

mam artificialem variaret, diuersusque numero calix esset, ac proinde noua consecratione indigeret: contra sequens autem est ridiculum. Quod verò carentia partium vltiorum formam artificialem constituat, ex eo constat, quod artifex non solum adiectione, sed etiam sapissime detractione partium materiam informet.

Qui formam artificialem non ad genus qualitatis, sed ad hoc prædicamentum reuocant, non vno omnes modo sententiam explicant suam. Alij namque docent, formam artificialem calicis esse hanc numero vbicationem circumscriptionem, ac sitalem illius, & proinde in diuersis locis calicem esse numero diuersum; ac sine noua consecratione ad sacrificium Missæ adhiberi posse, eo nimirum, quod moraliter idem sit, partesque eius eodem modo vtrobique distent. Alij vero docent, hanc numero formam artificialem esse hanc, vel illam vbitatem rei indeterminate sumptam, ac proinde calicem, cum de loco mutatur in locum, eandem numero formam artificialem retinere, nec diuersum numero calicem esse, quam erat antea.

Cæterum prior opinio planè est in verisimilis, & vel ex ipsis terminis supra fidem. Posterior autè est à me fusè impugnata lib. 2. Physicæ, cum egi de distinctione totius à partibus. In præsentia satis sit, eam ita in transcurso refellere: si idem numero ens artificiale calix v.g. per hanc, vel illam formam artificialem indeterminate sumptam posset constitui, certè quicquid in rerum vniuersitate existit vnum numero ens esse posset, nimirum, si indeterminatio longius protrahatur; ac dicatur illud ens, quod præter non esset aliud inuenire, esse, vel Angelum, vel hominem, vel equum, vel leonem, vel lapidem, vel lignum, vel aliud quidpiam. Rursus si non esset possibilis, nisi vna sola forma artificialis, ea sanè sufficeret ad hunc numero calicem constituendum: quorsum ergo, vt modò constituitur ad plurius recurritur indeterminationem.

CAPVT VI.

De Habitu.

47 **P**RÆDICAMENTORVM seriem claudit habitus. Aduersus quem, vt melius intelligatur, obiciet primò: habere essentiam, siue existentiam, per se est substantia; habere quantitatem est quantum; qualitatem, quale, &c. Habitus ergo, siue habere est conditio transcendens omne prædicamentum: haud ergo quoddam speciale constituit. Secundò: habitus numeratur ab Aristotele cap. de qualitate inter huius species: qualitatis ergo ad genus pertinet, ac proinde non aliud efficit diuersum. Tertiò, habitus vti est esse vestitum, vel armatum, aut est modus realiter distinctus ab armis, ac vestibus, eoque, cui circumponuntur; & hoc dici nequit, cum videatur intelligibilis talis modus, eoque circumscripto additaque ad summam relatione præsentia, & contactus cuiusdam possit homo denominationes illas subire: aut est denominatio tantum extrinseca in homine & quibus vestitur, armaturæ sibi circumpositis sita; atque ita est ens quoddam per accidens, adeoque non prædicamentale; huius enim de ratione est, vt sit ens per se.

48 Quartò, cumnam esse vestitum, & armatum constituat peculiare genus, & non esse dentatum, ungulatum, capillatum, &c. Aut quid est, quapropter ornamenta artis sint in prædicamento, & non ea, quæ nobis natura contulit. Atqui posteriores denominationes non sunt